

ԱՊԵՐԱՆՏ ԵՒ ԱՊԵՐԱՆՏՈՒԹԻՒՆ.

Երախտագիտութիւնն այնպիսի բռն մի է զոր խիստ քիչ մարդ կարող է կրել. ուստի եւ շատ ճշմարիտ է Գաղղիացոց հռչակաւոր Լաժոնքեն առականսին ըսածը .

S'il fallait condamner
Tous les ingrats qui sont au monde,
A qui pourrait-on pardonner?

Թէ պէտք ըլլար դատապարտել
Երկրիս երեսն եղած բոլոր ապերախներ,
Որո՞նք ներումն արդեօք շնորհել :

Մարդուս սրտին մէջ բռնեող մոլութեանց ամենէն ցածն ու անարգն է ապերախտութիւնը, եւ սակայն խիստ քիչ սիրտ կայ որ այն զարշէլի ականքն ազատ ըլլայ : Շատ անգամ ապերախտը իւր բարեբարին երախտիքը չճանչնալէն զատ՝ չարիք ալ անոնց կփոխարինէ՝ Լաժոնքենին առական միջոցն անոնց անցնելուն պէս մեկէն նախ զինքը տաքցնելով կենդանացնողը կկսածնէ :

Մարդիկ կան որ ապերախտութիւնն ծածկելու համար ոչ երբեք բարեգործութիւն մը ազնուական ու անշահասէր պատճառի կընծայեն, ինչպէս է օրինակ իմն՝ բարիք ընելու սէրը : Երախտագիտութեան սրբազան պարտքն ազատելու համար՝ կշռան մարդուս խղճմտանքին ամենէն խոր խորշերը մտնել բախանցել, որպէս զի շահասիրութեան կամ մոլութեան ճշմարտութիւնը մտնելու իրենք զիրենք արդարացնեն : Ո՛հ, կըսեն, մեզի այս ծառայութիւնն ըրաւ, վասն զի զիտեր քե... — Ելլալիք բան ունէր : — Ընդունայն տեղ մարդ մարդու բան չընէր, զգուշանամ իրմէ, հարկաւ շահ մը ունի : — Ասոր տակը որոգայք կայ, խաղալիք խաղ մը ունի : — Իցոյցս կընէ, փառասիրութեան համար է ըրածը. կուզէ առատաճեռն երեսնալ... :

Այս լեզուն կբանեցնեն ապերախտ :

Բայց դու ազնիւ ընթերցող, չըլլայ քե ստով բարիք ընելէն զգուիս, վասն զի սիրտդ մեծ ու քաղցր միտքաւորութենէ կզրկես. միայն նայէ որ բարեգործութիւններդ ընտրութեամբ ու խելքով ընես, որչափ կարելի է արժանաւոր անձինք փնտռես : Գիտցիր որ ամէն մարդիկ առ հասարակ ապերախտ չեն. մեջերին կգտնուին նաեւ այնպիսիներ որ իրենց անմոռանալի երախտագիտութեամբը ապերախտից տուած ցաւը մոռցնել կուտան. դոյզն բարիք մըն ալ որ մեկէն տեսնեն, յախտեան չեն մոռնար, եւ կաշխատին որ կերպով մը անոր փոխարենն ընեն :

Ուրեմն որպէս զի գրուցածնիս ընթերցողաց միտքն ամփոփ մնայ՝ զխառնութեմ :

Մնողացը ապերախտ եղած տղայն հրէշ է : Հայրենաց դէմ ապերախտը՝ Գազնն :

Ոչ երբեք պէտք է բարիք ընողներուն սիրտը կամ խղճմտանքը քննել :

Բարեգործութիւնը գեղեցիկ բան է, բայց պէտք է ըլլայ խելքով եւ ընտրութեամբ :

Անբեր երկիր սերմանուած հունտն սրբափ ալ ազնիւ ըլլայ՝ դարձեալ պտուղ չբերէր :

Մարդկանց ապերախտութիւնը պէտք չէ զմարդ բարիք ընելէն ետ կեցնեն :

Բարիք ընողին զգացած ուրախութիւնը բարիք գտնողին զգացածն բոլորովին տարբեր է :

Որչափ որ երախտագիտութիւնը սիրելի է ու մարդուս բարիք կբերէ, այնչափ ալ ապերախտութիւնը զգուելի է ու ամէն տեսակ հոգեկան կատարելութիւններէ ու վեհ մտածմունքներէ կմերկացնէ զապերախտն ու ատելի կընէ ամենուն : —

Արդեօք մեր մէջը սրբափ տեղիք գտած է այն ցաւալի ականքը, եւ մինչեւ հիմա սրբափ դարձան է տարուած... : Արդեօք դեռ միշտ շիտակ կելլէ նարեկացոյն մեր բերնէն ըսածը, քե

« Առ երախտաւորն ապերախտ գտանիմք : »

ԱՂՈՐԲ ՂԱՍՆ ՀԱՅՐԵՆԵԱՅ.

ԱՌ ԱՐԺԱՆԱՄԱՏԻ

ՍԱՐԳԻՍ Վ. ԹԷՈԴՈՐԵԱՆ.

Ա.

Տէր, կեցո ըզՀայաստան,
Լուր գորդողցն առ քեզ աղերս.

Տէր, կեցո ըզՀայաստան,

Յարն զնա նոր յիւրն աւերս :

Յէրբ, Աստուած հըգօր, Աստուած Գրիգորի,
Աստուած զոր կարդամք իխորոց սըրտի,
Թողունցու զի զմեր հայրենիս բըշուառ
Սուր, հեռ եւ հերձուածք առնունցուն յաւար :

PRIÈRE POUR LA PATRIE.

AU TRÈS-RÉVÉREND

SARKIS V. THÉODORE

I.

Seigneur, fais vivre l'Arménie,

Ecoute la prière de ses enfants qui t'implorent;

Seigneur, fais vivre l'Arménie,

Fais-la se relever nouvelle de ses ruines.

Jusques à quand, Dieu puissant, Dieu de Grégoire,

Dieu que nous appelons du fond de nos cœurs,

Laisseras-tu notre malheureuse patrie

En proie au fer, à la haine, aux dissensions?

I.

Տէր, կեցո բզձայաստան,
 Լուր գորդւոցն առ. քեզ աղերս.
 Տէր, կեցո բզձայաստան,
 Յարս գնա նոր յիւրն աւերս:
 Տես, օտարք անգութ այլն բզմեօք առնեն,
 Եւ բզըբբութեամբք մեր բըշնամանեն.
 Բայց մեր Էրբ իբրոյ հովաքս իսեր.
 Ո՞չ եւ իմանու գրեզ պաշտեմք իստուեր:

II.

Տէր, կեցո բզձայաստան,
 Լուր գորդւոցն առ. քեզ աղերս.
 Տէր, կեցո բզձայաստան,
 Յարս գնա նոր յիւրն աւերս:
 Տէր, Տէր, դու բզմերս օրհնեա գուղղութիւն,
 Որ իԳրիգորի սըբբեալս եմք արիւն.
 Գու. գնորուն պանեա հաւատս անասան,
 Եւ գնորուն իւր սուրբ իՀայս յախտեան:

III.

Տէր, կեցո բզձայաստան,
 Լուր գորդւոցն առ. քեզ աղերս.
 Տէր, կեցո բզձայաստան.
 Յարս գնա նոր յիւրն աւերս:
 Իբր բզգարնանի ցօղ իսիրտ եղբարց
 Ծաւալեա բզսեր, հեղ գոգի մեր հարց,
 Եւ իջան լուսոյ նոցա տար բզմեզ,
 Իբր բզնօտ յարօտըս քո իԿադես:

IV.

Տէր, կեցո բզձայաստան,
 Լուր գորդւոցն առ. քեզ աղերս.
 Տէր, կեցո բզձայաստան.
 Յարս գնա նոր յիւրն աւերս:
 Ո՞հ, շատ իսկ աղետք ծանրացան իմեզ,
 Շատ իսկ ման իմեզ հաշուէ ողջակեզ...
 Տէր կենաց, յերկիր մեր՝ անբնա տապան՝
 Արկ բզլուանչդ եւ կեննա առցե Հայաստան:

ԽՈՐԻՈՐՈՒՆԻՆԸ.

I.

Seigneur, fais vivre l'Arménie,
 Ecoute la prière de ses enfants qui t'implorent;
 Seigneur, fais vivre l'Arménie,
 Fais-la se relever nouvelle de ses ruines.
 Vois! les étrangers cruels nous outragent;
 Ils insultent à ce que nous avons de plus sacré,
 Et cependant, quand notre amour pour toi s'est-il refroidi?
 Ne t'adorons-nous pas, même au milieu des ombres de la
 [mort?]

II.

Seigneur, fais vivre l'Arménie,
 Ecoute la prière de ses enfants qui t'implorent;
 Seigneur, fais vivre l'Arménie,
 Fais-la se relever nouvelle de ses ruines.
 Seigneur, ô toi, Seigneur, bénis la droiture de nos cœurs!
 Nous qui sommes purifiés par le sang de Grégoire,
 Conserve-nous sa foi inaltérée,
 Conserve pour l'éternité son Saint-Siège à l'Arménie.

III.

Seigneur, fais vivre l'Arménie,
 Ecoute la prière de ses enfants qui t'implorent;
 Seigneur, fais vivre l'Arménie,
 Fais-la se relever nouvelle de ses ruines. [ternels,
 Comme une rosée de printemps dans nos cœurs fra-
 Répands l'amour, répands l'espoir de nos pères,
 Et au flambeau de leurs lumières, garde-nous
 Comme les brebis dans les pâturages de Gadès!

IV.

Seigneur, fais vivre l'Arménie,
 Ecoute la prière de ses enfants qui t'implorent;
 Seigneur, fais vivre l'Arménie,
 Fais-la se relever nouvelle de ses ruines.
 Hélas! le malheur s'est assez appesanti sur nous!
 La mort compte parmi nous assez de victimes!
 Dieu de vie, dans notre patrie, immense tombeau,
 Jette ton souffle puissant, et l'Arménie sera vivifiée!

C. CALFA.